

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expositio Cavsarvm Quibus S. R. M. Sveciae bellum à
Rege Regnoque Daniae sibi illatum, etiam post Pacem
Roschildiae initam, continuare coacta fuit**

Coyet, Peter Julius

[S.I.], 1658

Lit P. Literae Beuningii ad Graphiarium Ordinum, ubi quo animo Dani erga foederis sanctionem cum Suecis fuerint, fusius ostenditur, una cum multis aliis ad hanc materiem pertinentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10534

Sueciæ de arctiori duorum horum borealium Regnorum fœdere tractari, suarum partium esse duxit, à Sacra Regia Majestate nomine suorum Dominorum Principaliū officiose & amice requirere, ut in veram & realem promissorum à Sacra Regia Majestate & Celsiss. Dn. Ordinibus ante biennium reciproce factorum, & à parte Suarum Præpot. Celsitud. in negotiis cum Regno Sueciæ interea gestis præcise & punctualiter seu accurate observatorum, præstationem, scilicet cum supra laudato Regno Sueciæ nihil agendum & concludendum, nisi mutua istorum communicatione prævia; Suis Præpot. Celsitud. & Earum nomine Legato suo omne illud in posterum successive communicetur, quicquid in Tractatibus de jam dicto arctiori fœdere cum Suecia, inter Sacra Regia Majestatis Commissarios & Regem Sueciæ acciderit, & à Sacra Regia Majestate decretum fuerint; Ut etiam ante omnia prospiciatur, ne in conclusione fœderis inter Sacram Regiam Majestatem & Regnum Sueciæ non solum aliquid incurrat & influat, per quod præcedentibus Tractatibus & fœderibus inter Regnum Daniae & Unitum Belgium præjudicium quo adam creari possit, sed & per expressam conditionem illa ipsa in pleno vigore suo conserventur, utque articuli isti de non opem ferendo alterius hostibus, & de excludendis ē mari Baltico hostilibus classibus in nupero Rothschildiæ concluso pacis Tractatu constituti, ita explicitur in fœdere isto cum Suecia, quō S. Præpot. Celsitud. in eo, quod Legatus circa prædictos articulos, intuitu præcedentium Tractatum inter S. R. M. & S. Præpot. Celsitud, in Memoriali suo die 3. Ily. nov. mensis Martii proxime præteriti S. R. M. remonstravit, satisfiat, Illæque contentæ esse queant. Hafniæ die 16. April. Anno 1658.

C. van Beuningen.

Lit. P.

Literæ Beuningii ad Graphiarium Ordinum, ubi quo animo Dani erga fœderis sanctionem cum Suecis fuerint, fasius ostenditur, una cum raultis aliis ad hanc materiem pertinentibus.

Dornine mi,

In proximis meis die 10. April. de Te exaratis significaveram, quod apud Danos non parum frigoris deprehendatur circa Confœderationem, de qua Domini Legati Suedici heic traſtant. Evidem illud ipsum adhuc satis licet animadvertere, sed quoniam Sueci defensivo quodam fœdere contenti sunt, quod solummodo super Regna Sueciæ & Daniæ se extendat, nullasque conquistas Suecorum provincias comprehendat, nec prius sit obligatorium, quam finita bella forent, quibus Suecia nunc occupatur, nullus dubito quin hac ratione fœdus istud perficiatur, præsertim quod, ut intelligo, Commissarii Danici in novissimo congressu

E 2

cum

cum Legatis Svedicis per modum Proiecti se in hanc sententiam jam dum declaraverint. Sed ad plura alia se obstringendi nullam omnino ab hac parte propensionem invenio, & illi ipsi qui de dictis factisque Legatorum Suedicorum certum aliquid, & exploratum habent, mihi narravere, quod, non parum conquesti, Danos infcedere praedicto non ingenue agere, nec ejus functionem sincere & ex animo cupere, vehementer sibi caverent, consilia quædam ipsis communicare, qua alijs quempiam offendere possent atque irritate. Et ego firmiter mihi persuadeo, plures adhuc reperiendas heic difficultates, per quas impedietur, quo minus, isthoc præsertim tempore, circa ejusmodi proposita cum Suecis conveniri queat. Nihilominus ut hac in re eo magis extra periculum versaret, debitaque cura & vigilantia omne id, quod S. Præpot. Celsit. commodo heic obesse possit, averterem ac declinarem, hesterna die S. R. M. obtuli, Magno verò Regni Magistro, quem dolor podagricus domi adhuc detinet, & Regni Secretario commendavi his literis adjunctum Memoriale, quod formatum est ex mandatis illis quæ S. Præpot. Celsit. d. 2. April. Anni proxime præteriti Legatis suis, quantum ad negotia Suedica in hac aula, injungere dignata sunt, & confido ego, proxima Posta cum die me posse significare, quid responsi à S. M. hacc in materie obtainuerim, in certam spem ingressus fore ut ex voto atque beneplacito S. Præpot. Celsitud. illud impertiatur, præprimis quod „heic locorum sanctissime mihi affirmatum est, S. R. M. omni fide atque studio „in id incubitaram, quo amicitiam & foedera cum Suis Præpot. Celsit. inita con- „servare & fovere queat. Ratificationes Pacis utriusque Regis & Senatus Regni præterita hebdomade heic Hafnia invicem permutatae & extradite fuerunt. Interea ingentes querelas audire licet, quod Sveci nimis male pacis observantes sint, & tantum non quotidie ex diversis locis, ubi turma Suedicæ conmorantur, de novis extorsionibus, spoliis & vexationibus contra Instrumentum Pacis variæ querelæ adferuntur, ex quibus gravamina formata & Legatis Suedicis tradita sunt, sed parum spei est reliquum, ut medicamine aliquo præveniantur. Domini Legati Holsatici sedulo & continue agunt atque tractant cum Commissariis hujus Regis, intervenientibus Dominis Legatis Gallico & Suedicis, una cum Ablegato Anglicano, & multum negotii faciesunt Fractatus isti, cum non solum Holsati compensationes dannorum, per militum confecti belli tempore hospitationes datorum, urgeant, sed & omnes veteres controversias inter domum Holsaticam lineæ Gotorpiensis & Regnum hocce pro commode & beneplacito suo finitas velint. Primarium ipsum postulatum est, ut Dux Holsatiae & ipsius Descendentes omnes absolvantur & liberentur ab Homagio, quod ratione Ducatus Slesvicensis Regno huic alias præstare solent, & ab omnibus præterea obligationibus exinde defluentibus. Secundo, ut detur Duci Praefectura Suabstedensis, quæ ut mihi quidem narratum est, centum & quinquaginta præter propter thalerorum Imperialium millia pretio suo exæquat, cuius dimidiā partem sibi competentem semper userunt Duces Holsatiae, quanquam Regnum hoc jam dum septuaginta duorum annorum possessione ga- visum

visum fuerit. Tertio, ut communio Regiminis & administrationis Ducatus Hol-
fatiæ aboleatur, & ut reluitio damnorum superioris belli præsenti parataque pecu-
nia fiat, una cum aliis non adeo magni momenti punctis, quæ scripto sunt exhibita,
& ad quæ itidem scripto responsum fuit. Dani equidem libentissime compromis-
sum aliquod inire vellent, cuius vigore universum hoc negotium uni vel alteri nul-
lis partibus addicto Principi vel Statui committeretur, sed Holsati hac in re nolant
acquiescere, & finalem decisionem & compositionem flagitant, non solum virtute
articuli Tractatus, qui requirit, ut ante Majum Duci Holsatiz secundum æquita-
tem satisfactio fieri debeat, sed & exercitus Suedici, qui ut Domini Legati Suedici
palam pronuntiant, non discessurus sit, priusquam isthac forent praestita. Et hæc
est illa machina, quæ palam & occulto adhibetur in omni isto, ad quod Sueci Reg-
num hoc disponere laborant. Et eo magis valida illa est, plurimumque efficit, quod,
ut heic quidem scimus, omnes illæ turmæ, quæ hanc Insulam ingressæ sunt, adhuc
dispersæ illic commorentr, nullæque earum fretum Balthicum trajecerint, fortassis
eam ob causam, quod glacies, quæ omnes naves è mari Balthico advenientes tam
supra, quam infra hanc urbem adhuc intercludit & arcet, similiter transitum freti
Balthici turbet ac impedit. Quo ipso Te optime valere jubeo. Haffniæ die 17.
April. Anno 1658.

C. van Beuningen.

Lit. P.

Excerpta ex literis Beuningii de dato Haffniæ d. 2. Jun. ad Graphiarum Ordinum circa eandem materiem.

Accepi hesterna die S. Præpot. Celsitud. literas & decretum de die 22.
mensis præteriti, in quo Præpot. S. Celsitud. flagitata in dimissionem
clementer approbant & gratiam habent, una cum mandatis, ut adhuc ante
discessum meum accurate & exacte edocear, quo in loco Tractatus inter
Sueciam & Daniam defedere isto defensivo versentur, an scilicet adhuc labore-
tur, in præjudicium Status S. Præpot. Celsitud. & sub articulis navigationi & com-
merciis officientibus eosdem perficere & concludere, & si fors ita esset, discessum
meum hinc tam diu differrem, quam diu bona quædam officia ad obtinendum S.
Præpot. Celsitud. scopum conferre possem. Ago itque Præpot. S. Celsitud. pro sin-
gulari isto favore ac clementia humillimas gratias, nunquam intermissurus mandatis
iltis circa Tractationem dicti foederis me obsequientissimum, prout decet, exhibere.

E 3

Illud